

De Wanowan

Lankelaar 19, 5737ES Lieshout

Uitgave 96

29e jaargang

D-Day 2019

Van de voorzitter

Het werd doodstil ...het was één uur, de nacht van 5 op 6 juni 1969. We waren in het restaurant van het hotel in Carentan waar we logeerden. Ondanks het late uur was het er druk. Veel parachutisten van '44 en gastvrije Fransen dronken samen op de dagen van toen. Dan gaat Joe Beyrle staan en verheft zijn stem. "Mannen....dit moment vijf en twintig jaar geleden sprongen we hier: "Rendez-vous with destiny". Ineens was het muisstil,

niemand had iets te zeggen...ineens was iedereen die verschrikkelijke momenten opnieuw aan het beleven. D Day was de eerste keer dat ze echt in actie kwamen. Hoe hadden ze zich dit voorgesteld toen ze nog in Amerika en Engeland oefenden? Geen kanonnen, geen scherpschutters. Het was een apart moment voor mij om hier bij te zijn. Ergens was het mede de basis waar de Airborne vriendschap op berustte. Deze mannen hadden later Zuid-Nederland mee bevrijd. We moesten hen laten weten hoe diep de indruk was die ze bij ons achter lieten. We waren enorm gelukkig dat we gastvrijheid konden bieden aan die mannen die nu goed 40 waren. We hadden een heel programma voor September. Ze kwamen, velen met hun vrouwen, 200 in getal. De vereniging had zich als doel gesteld de vriendschap te bevorderen. Dat ging natuurlijk allerbest als je je huis openstelt. En dat deden veel van onze leden. Dank je wel, gastvrije Airborne vrienden. Intussen vierden we ook de vijftigste verjaardag. Ze waren intussen rond de zeventig. Met zeven bussen trokken we door de Corridor. 330 personen. Ook in Normandië herdachten we. De geschiedenis herhaalde zich. Normandië wordt deze dagen overspoeld door herdenkers. Nu 75 jaar geleden..... Er zijn amper nog mannen van het eerste uur. Velen van hen hebben we vijftig jaar gekend.. Mission completed. We denken aan hen en blijven hen dankbaar.

Maar niet alleen de geallieerden ontvielen ons maar eveneens heel veel van onze Airbornevrienden en - vriendinnen. Wat hebben ze zich ingespannen om het de bevrijders naar hun zin te maken. Ze noemden het hier hun "second home". Wat mochten wij genieten van de gastvrijheid in Amerika tijdens de DAC reizen: acht in getal. Sweet memories.....

We worden dikwijls herinnerd aan de ellende en de pijn van die dagen als we de films op de TV zien. Denk aan :The Longest Day;. Saving Private Ryan en zeker Band of Brothers, waar we de 506-Easy company konden volgen.

We leefden een apart stuk van de geschiedenis.

Thieu van Luyt, voorzitter

Tom Timmermans op de exacte locatie van de aanslag op nazileider Heydrich in Praag.

DE WAARHEID KENT GEEN TIJD

De motivaties en onderzoeksmethoden van een Nederlandse Battledetective

Zijn methodes lijken op die van Sherlock Holmes in de BBC-serie Sherlock (2010). Zelf zou hij zich eerder “myth buster of “battle myth buster” noemen. Voor Tom Timmermans is een “krijgshistorisch feit” pas een feit als dit is ontdaan van aannames en op z’n minst forensisch door hem is getoetst. “Waarheidsvinding, daar gaat het me om” zegt hij met een brede lach. Hoe een hobby een diepe passie werd.

Tom Timmermans, financieel analist, vrijwilliger bij de **Werkgroep Vermiste Personen Tweede Wereldoorlog** en drijvende kracht achter het Engelstalige Battledetective.com is er de man niet naar om dingen voor lief aan te nemen. Nooit gedaan ook. “Het begon eigenlijk tijdens mijn dagelijkse treinritten van Eindhoven naar mijn werk bij de Rabobank in Utrecht.” zei hij. “Ik lees graag, en ik had altijd wel een boek bij me over een militair-historisch onderwerp. Wat me opviel, en wat me nog steeds bezighoudt, is dat veel anekdotes en verhalen keer op keer worden overgenomen in nieuwe publicaties. Soms zie je dezelfde gebeurtenis zelfs terug op een andere locatie of op een ander tijdstip. Daar wil ik dan het fijne van weten.

KUSSIN. Het is in 2007 als Timmermans zijn website begint met dossiers, “case files”, die een nieuw licht werpen op een bekend WOII-feit. Inmiddels zitten er zo’n 80 dossiers in de online archiefkast van Battledetective.com, stuk voor stuk goed doorwrochte stukken die een interesse verraden in het op een haast wetenschappelijke manier rechercheren van het verleden. “Het is vaak een zin of een woordje dat me opvalt in een tekst”, aldus Timmermans. “Neem bijvoorbeeld het verhaal over **Kussin**, de generaal-majoor die stadcommandant was van Arnhem ten tijde van de slag om Arnhem. Ik vraag me dan, net als

sommige andere lezers af, waarom hebben de Britten die man niet gevangen genomen en ondervraagd, in plaats van hem onder vuur te nemen met de bekende afloop tot gevolg?” Waar de meeste mensen de schouders ophalen en doorgaan met koken of de was, neemt Timmermans laptop, camera of een forensisch hulpmiddel ter hand. “Het gaat me om het valideren van een these. Zo heb ik het geval van Kussin onderzocht of hij inderdaad is geschalpeerd, zoals in diverse rapporten en boeken is vermeld.” Timmermans kwam tot een

ander, zij het misschien bekend inzicht, zoals valt te lezen op zijn site. Maar de bijvangst is op z'n minst intrigerend. “O, je bedoelt de analyse van zijn gebit? Nou in feite is dat een samenloop van toevalligheden geweest” legt Timmermans enthousiast uit. “Ik wist aan het niet helemaal publieke document te komen dat bij de herbegrafenis van Kussin is opgesteld. Daarin is ook zijn gebitsstatus opgenomen. Ik moest kort daarna voor een controle naar mijn tandarts en heb hem

gevraagd of hij de omschrijvingen voor mij wilde “plotten” op een gebitskaart. Weer iets later kwam ik op 'n rommelmarkt een fantoommodel tegen van een schedel. Met een onderlegger, een rode marker en wat uitleg heb ik er zo een onderzoek- verslag van gemaakt van de *bullet trajectory*. En he mooie is: Kussin is wat verstopt op de site, maar het is één van de meest gelezen casefiles.”

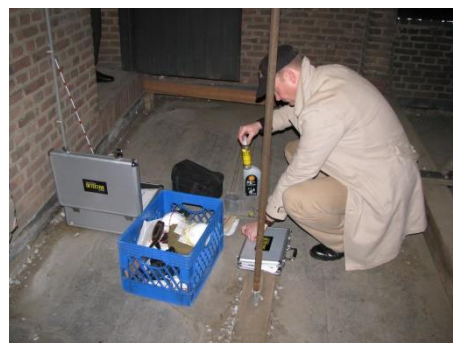
LUMINOL

De resultaten mogen dan vaak met wat geluk tot stand komen, Timmermans' methoden zijn alles behalve toevallig. “In zekere zin heb ik gemakkelijker praten dan iemand die een boek schrijft” zegt Timmermans. “Ik hoef alleen maar het werk van een ander te ontcrachten . Of beter: te toetsen. Daarbij maak ik inderdaad gebruik van methoden en hulpmiddelen die je misschien eerder verwacht in een tv-serie zoals Crime Scene Investigation. Ik probeer in ieder geval zo volledig mogelijk te zijn. Zo kwam ik bv via Crimescene.com aan luminol, een stof waarmee je bloed, zelfs heel oud bloed,

blauw laat oplichten. Met een vriend heb ik

vervolgens onderzoek gedaan in de toren van de Vlokhovense kerk in Eindhoven. Het verhaal gaat dat daar in de oorlog een Duitse sluipschutter zou zijn gedood. We zijn ter plaatse gaan kijken en hebben de beschreven plek in de toren geluminold. Het enige dat daarbij aan het licht kwam was een roestige spijker. Blijkt het spul een

verbinding aan te gaan met alle ijzeroxidaties, ook die in bloed. Zo leren we steeds bij. Het verhaal werd overigens niet veel later ontcracht door de koster.

Vaak is het ook een kwestie van écht goed zoeken op internet, doorvragen en een beetje brutaal durven zijn. Robert Kershaw citeert in *It never snows in september* een Duitse soldaat die zegt dat de Amerikanen bij de kanaalbrug in Veghel giftige stoffen uit de nabijgelegen fosfaatfabriek in een greppel hebben laten lopen om de Duitsers te stoppen. Daar bleek niets van waar. De fosfaatproductie lag vanwege de oorlog namelijk helemaal stil, vertelde iemand die in de fabriek had gewerkt.

Soms moet je net even wat meer moeite doen. En begrijp me niet verkeerd: iedereen kan dat. Dat verhaal over Jan van Hoof, de Nijmegense verzetsheld die de Waalbrug voor vernietiging zou hebben behoed door de bedrading naar de springladingen op de brug onklaar te maken... Heinz Hamel, bevelhebber van de 10.SS-Panzer-Division Frundsberg, zegt in *Der Freiwillige*, een tijdschrift voor oud-SS'ers, dat hij opdracht heeft gegeven voor vernietiging, maar dat de draden al waren beschadigd door granaatvuur bij de brug. Nummers van *Der Freiwillige* zijn gewoon via het Bundesamt für Verfassungsschutz, zeg maar de Duitse AIVD, op te vragen.

ONBEVANGEN

Zijn “hobby” slokt behoorlijk wat tijd op geeft Timmermans enigszins schoorvoetend toe, *maar de waarheid kent geen tijd*. Het is soms gewoon een razend interessante zoek- en experimenteertocht, meent hij. “Mijn vriendin vindt het gelukkig prime en gaat vaak mee.” Alle monumentale Duitse kanonnen en tanks fotograferen? Er staat nog een “onontdekte” PAK in Toulon! Een kijkje nemen in de kelder van het *lone house* in Bruneval? Zaklampje mee en doen. De plek waar George Patton verongelukte? Dan zetten we de boel toch gewoon even af, geel hesje aan, verkeer tegenhouden en met de krijtstrepen de ongelukssite markeren om een beter inzicht te krijgen. “En hoe maak je eigenlijk zimmerit? De bestanddelen staan op Wikipedia. Het is vooral een kwestie van het bindmiddel pas op het laatst toevoegen, weet ik nu” legt Timmermans lachend uit. Om vervolgens in geuren en kleuren te vertellen hoe je die antimagnetische pasta, door de Duitsers in de oorlog op pantservoertuigen gesmeerd, nu eigenlijk maakt. Onder andere met behulp van een collega met een autospuitscabine in zijn geval.

Met zijn jeugdige onbevangeheid lijkt Timmermans vaak een heel eind te komen. En ach, als het hier en daar wat vragen of kritiek oplevert, dan zij dat zo.

”Waarheidsvinding staat bij alles wat ik doe voorop: wat heeft er nou daadwerkelijk plaatsgevonden? Daar probeer ik zo dicht mogelijk bij te komen. En natuurlijk krijg ik dan wel eens kritiek. Ik toets werkmethoden, en dan kom je soms in het persoonlijke domein van iemand. Mij gaat het écht om het aantonen van juistheid of onjuistheid van uitspraken. Dat staat voor mij overigens niet gelijk aan gelijk krijgen. Mocht ik het zelf bij het verkeerde eind hebben of mocht er informatie ontbreken in mijn eigen bevindingen, dan pas ik in mijn case de file aan. Een update is gelukkig zó gemaakt. Dat is ook het voordeel van een site runnen”

“Wat er nog op mijn lijstje staat?” Vraagt Timmermans. “Waterloo en in ieder geval Hastings en misschien Little Big Horn, een slag tussen indianen en het Amerikaanse leger in 1876.” De waarheid is voorlopig nog niet van Tom Timmermans af.

Alexander Heusschen

Overgenomen uit AIRBORNE MAGAZINE NR 14

Motoren met een eigen verhaal.

Thomas Schouten uit Geldrop levert legermotoren en een jeep voor een geallieerd legerkamp in Normandië.

Onder die titel verscheen in het Eindhovens Dagblad een artikel over ons lid Thomas Schouten.

“Mijn belangstelling voor D-Day is me met de paplepel ingegoten” vertelt Thomas Schouten, tandarts in Geldrop en raadslid voor de VVD. Toen hij acht jaar oud was, namen zijn ouders hem mee naar Normandië, naar de invasiestranden.

Ter gelegenheid van de 75^e D-Day herdenking gaat hij tien dagen naar Normandië. “Er zijn deze keer nog veteranen bij, die zijn nu 90-plus.” Schouten gaat naar de evenementen en ceremonies die gehouden worden. Ik ben in ieder geval te vinden op het

Amerikaanse kerkhof in Colleville waar de presidenten Trump en Macron komen en ook in Arromanches waar ons koningspaar komt.”

Met War Wheels gaat Thomas ieder jaar naar Normandië en ze bouwen er een authentiek geallieerd legerkamp op. Vier van Schoutens’ legermotoren en een jeep gaat mee. Aan al die voertuigen zit een verhaal. Zo is er een motor die door een krijgsgevangene is gestolen van de Duitsers. Hij is er mee naar huis gereden. “In 2014, de 70-jarige herdenking ging ik met een Matchless motor naar Normandië. Daar werd ik op de schouder getikt door een Engelse veteraan: ”Dat is mijn motor!” Hij had het nummer herkend.”

Schouten heeft belangstelling in alles wat met WOII te maken heeft. “De oorlog zat in de aderen van mijn ouders. Mijn vader was achttien toen de oorlog uitbrak en hij is, zoals velen, ondergedoken om niet in Duitsland te werk gesteld te worden. De oorlog heeft niet alleen de ouders van Schouten gevormd, ook hij is er zelf door aangestoken: hij heeft een opslagplaats waar hij alles verzameld wat met de Tweede Wereldoorlog te maken heeft. “Het verzamelen is een eerbetoon aan de gesneuvelden. Zij hebben hun leen gegeven voor onze vrijheid en hun bezittingen zijn het waard bewaard te worden. Het is belangrijk dat de jeugd ze kan zien.”

Een deel van Schoutens’ verzameling bestaat uit foto’s. Ter gelegenheid van Geldrop 75 jaar bevrijd wordt er ook een fototentoonstelling gehouden, voornamelijk met foto’s uit Geldrop en Mierlo in de Tweede Wereldoorlog, deze expositie is van 16 augustus tot 19 oktober te bezichtigen in Centrum Hofdael. Er wordt nog materiaal voor gevraagd. Na de tentoonstelling worden de foto’s terug gegeven. Wie iets heeft, kan mailen naar thschouten@hotmail.com.

Gedeeltelijk overgenomen uit het Eindhovens Dagblad van dinsdag 28 mei 2019

Het bestuur wenst Thomas een goede reis naar Normandië en beveelt de tentoonstelling van harte aan.

Oorlogsverhalen van Ad Hermens

In de oorlogsjaren, die aan de bevrijding vooraf gingen, werden wij in Nederland en zeker in Brabant vrijwel iedere nacht wakker gehouden door de geallieerde nachtelijke bombardementsvluchten naar Duitsland en uren later de retourvluchten. De Duitse afweer haalde veel toestellen neer met of zonder bommenlading. De crashes, die het gevolg ervan waren, vonden willekeurig plaats in de wijken en soms gelukkig het gros op het land of in de bossen. Vele slachtoffers bij de bemanning en de burgers. *Ad Hermens* deed veel onderzoek en zal er enkele beschrijven. In Rosmalen was hij er zelf ooggetuige van en had veel slapeloze nachten. Nooit zal hij, en vele anderen, het eentonige gebrom, gemengd met ontploffende luchtdoelgranaten, vergeten. Als kind dacht je altijd dat zo'n toestel op je eigen huis zou vallen.....

Luchtdrama Overakker te Mierlo 21 juli 1942

Op die dag steeg, van de basis van de RAF basis Marham (GB), de Wellington bommenwerper X 3750 van 115^e Squadron RAF op en met hem nog vele anderen, ze hadden de opdracht om een luchtaanval uit te voeren op de stad Duisburg in Duitsland. Het toestel werd op de retourvlucht boven Mierlo neergehaald. Het toestel kwam loodrecht als een vuurbal naar beneden, aldus dhr J. Smeets. Hij zag dat dit vanaf zijn ouderlijk huis in de Overakker. Hij wist ook nog de plek waar het toestel te pletter sloeg. Nu is er een hele wijk verrezen en moeilijk de locatie te bepalen. Het moet tussen de Heer van Roodestraat, de dokter Kerssemakersstraat en Hoefblad geweest zijn. Dalkruid kan dan niet ver mis zijn. Dhr Smeets zag toen een grote krater met wat gesmolten aluminium. De bemanning van vijf had geen kans meer gezien om het toestel te verlaten en kwam om. De stoffelijke resten zijn in en om de krater gevonden en begraven bij de Oude Toren te Woensel in Eindhoven. Vier van hen kregen een collectief graf omdat identificatie niet meer mogelijk was. Wel kreeg ieder van hen later een eigen grafsteen. Na wat speurwerk vond de auteur Hermans in Groot Brittannië de nabestaanden van radiotelegrafist L. Standen terug. In april 2006 bezochten een neef, een nicht en achterneef met echtgenote Mierlo. Het was erg emotioneel, want niet eerder was er iemand bij het graf in Eindhoven. Ook de crashlocatie te Mierlo was hun onbekend.

Ad Hermens

Proficiat.

Daags voor koningsdag op vrijdag 26 april werd ons lid **Marijke Govers** verrast door de burgemeester van Geldrop met een koninklijke onderscheiding als lid in de orde van Oranje Nassau. Binnen de Johanitter Orde, een vrijwilligersorganisatie, zorgde zij meer dan dertig jaar voor ouderen, zieken en mensen met een beperking. Verder is zij actief in diverse organisaties, zoals de KBO, Samen Verder, de Zonnebloem de parochie en nog een paar. Verder organiseert ze lezingen etc. Wij wisten wel dat ze actief was maar niet in dergelijke mate. Marij: wij wensen je van harte proficiat!

Verhalen achter de graven op het Brits militair kerkhof in Mierlo

Op het Britse ereveld in Mierlo liggen 665 militairen begraven. Van de meeste gesneuvelden is de identiteit bekend, maar wat is het verhaal achter de namen op de grafstenen? Amateurhistoricus en oorlogsboekenschrijver Ad Hermens uit Geldrop onderzoekt al tientallen jaren de gebeurtenissen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Hij ging op zoek naar de verhalen achter de graven op het Brits militair kerkhof.

Ad Hermens schreef verschillende boeken over de Tweede Wereldoorlog. Over luchtaanvallen, zijn kinderjaren tijdens de oorlog in Rosmalen en een lijvig boekwerk over de gebeurtenissen tijdens de oorlog in Geldrop en Mierlo. Hij komt regelmatig op het Mierlo War Cemetery aan de Geldropse weg. Als onderzoeker wilde hij meer weten over de namen op de graven. In het bezoekersboek vond hij namen en soms adressen van nabestaanden. “Ik probeerde via-via die adressen met de mensen in contact te komen. Dat ging nog niet via de computer, dus schreef ik vele brieven naar Groot Brittanië. Vaak kwam er een enthousiaste reactie terug”. Hermens schreef ook brieven naar burgemeesters en postkantoorhouders. “Via burgemeesters kwam er vaak een oproep in de plaatselijke pers. Dat leverde meestal een adres op van nabestaanden. Postkantoorhouders stuurden soms een pagina uit het telefoonboek met de gezochte achternaam. Bij een veel voorkomende naam was dat een pagina vol.”

De jarenlange zoektocht leverde veel resultaat op. Contacten werden gelegd, nabestaanden kwamen naar het ereveld in Mierlo. D Hermens kreeg informatie, familiefoto's en portretfoto's van de gesneuvelden. De namen op de graven kregen zo 'een gezicht'. Hermens heeft van verschillende graven de verhalen van de gesneuvelden achterhaald. In zijn boek over de Tweede Wereldoorlog in Geldrop en Mierlo staan veel foto's en informatie.

In een boekje heeft Ad Hermens nu tien verhalen achter de graven gebundeld. Een daarvan gaat over **korporaal Frank Hawes**, op 14 februari 1945 overleden te Geldrop. Hawes was bij de invasie in Frankrijk, maakte de veldtocht door Europa mee en belandde in Geldrop.

Hij was ingekwartierd in de houtloodsen van Deelen op het Bogardeind. Geldrop was al bevrijd, toch sneuvelde Hawes. Een vijandelijk Duits vliegtuig was het luchtruim boven Geldrop binnengedrongen en gooide bommen vanaf grote hoogte op Geldrop. Ze sloegen in bij de loodsen waar Frank juist buiten liep om zich voor te bereiden op de wacht. Hij werd zwaar gewond naar het Britse hospitaal gebracht in de Nazarethschool in de Stationsstraat, maar overleed onderweg.

Het boekje is een soort rondleiding langs tien graven op het Britse ereveld. Langs de graven van Millar, James Ion en Philip Davies, allen gesneuveld op 22 september 1944 in Mierlo-Hout. Over korporaal Price, die op 22 september 1944 stierf in het Geldropse hospitaal. Price raakte twee dagen eerder zwaar gewond door een Duitse granaat, tijdens de bevrijding van Someren en Asten.

De 21-jarige trooper **Nicholls** sneuvelde in Nuenen. Zestien Shermantanks werden op 20 september richting Nuenen gestuurd via de Opwettense weg. Duitsers namen de tanks onder vuur met antitank granaten. Nichols werd hierbij dodelijk getroffen, net als korporaal Stothard. Deze tankmannen werden tijdelijk bij de boerderij van Vink in Nuenen begraven en later naar het ereveld in Mierlo overgebracht. In Nuenen is nu een herdenkingsmonument bij de Parklaan. *(Tijdens dit gevecht sneuvelden ook Airborne troopers, o.a. pfc Robert van Klinken.)*

Doorgeven

Ad Hermens heeft nu tien verhalen achter de graven nu gebundeld in een boekje. “Het is zeer geschikt als rondleiding voor het basisonderwijs” zegt Hermens, die zelf ook verschillende keren een rondleiding gaf op het ereveld. “Ik denk erover om een paar boekjes te maken. Het is belangrijk om de verhalen door te geven aan iedereen en speciaal aan de jeugd” zegt Hermens. Wie interesse heeft in het boekje kan contact opnemen met Ad Hermens via agchermens@onsbrabantnet.nl.

Ad Hermens

Overgenomen uit de Midenstandsbelangen

Joop van Ginderen stuurde de redactie een schema op van het herdenkings programma van de gemeente Son en Breugel:

Datum	Aanvang	Onderwerp
11 sept.	19.00 u	Lezing Veteranen Son en Breugel in de Bongerd
13 sept.	20.00 u	Bevrijdingsconcert Harmonie PHEV, Sincère, Kerkplein
14 sept.	ca 14.30 u	Doortocht Operation Market Garden door Son en Breugel
14 sept.	20.00 u	Summer in the Air door orkest Kon. Luchtmacht, Kerkplein
15 sept.	14.00 u	Towerfestival op Kerkplein
15 sept.	16.00 u	Kampement Re-enactment group op Oranjeveld
16 sept.	Ca 14.00 u	Paradropping Sonius wijk
16 sept.	19.00 u	Lezing Heemkundekring in Vestzaktheater
17 sept.	Ca 15.00 u	Kampement Liberation Taskforce
17 sept.	19.00 u	Herdenking bevrijding bij de Parachutist aan de Europalaan
18 sept.	Ca 09.00 u	Doortocht Liberation Task Force door centrum Son